

Handläggare, telefon
Christer Malmberg, 08-730 92 72
christer.malmberg@av.se

Regeringskansliet
Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Remissyttrande över Slutbetänkande av Reach-utredningen: Kemikalietillsyn – organisation och finansiering (SOU 2008:73)

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket stöder i stort utredningens förslag i de delar som rör verket. När det gäller Kemikalieinspektionens förordnanden av personal från Arbetsmiljöverket ser verket svårigheter med den föreslagna konstruktionen inklusive förslaget till finansiering och förordar en annan lösning. Arbetsmiljöverket bör vara en expertmyndighet avseende arbetsmiljöfrågor vid tillämpningen av Reach-förordningen. Verket delar utredningens uppfattning när det gäller analysen av omfattningen av verkets ansvar över Reach. Verket delar också utredningens syn när det gäller vikten av informationsutbyte om upptäckta brister mellan myndigheter. Arbetsmiljöverket anser att man i högre grad än tidigare måste arbeta med området säkerhetsdatablad för att bladen ska kunna uppfylla sitt syfte.

Arbetsmiljöverkets synpunkter och ställningstaganden

Arbetsmiljöverket har tagit del av Slutbetänkandet av Reach-utredningen – Kemikalietillsyn – organisation och finansiering (SOU 2008:73). Det är en gedigen genomgång av Sveriges kemikalielagstiftning och kemikalietillsyn. Vi lämnar följande synpunkter.

Enligt förslaget föreslås Räddningsverket utses till expertmyndighet (avsnitt 4.2.1) med särskilt ansvar för att bistå Kemikalieinspektionen i tillsynen. Arbetsmiljöverket bör på motsvarande sätt vara en expertmyndighet avseende arbetsmiljöfrågor vid tillämpningen av Reach-förordningen när det gäller tillsyn, vägledning och EU-samarbete.

Slutbetänkandet föreslår ett system där Kemikalieinspektionen för att få tillgång till all behövlig kompetens för sin tillsyn över kemiska produkter föreslås kunna förordna personal med särskild kompetens från Arbetsmiljöverket, Räddningsverket och länsstyrelserna i Skåne, Stockholms, Västernorrlands och Västra Götalands län. Dessa personer ska medverka i eller bedriva tillsyn under Kemikalieinspektionens ansvar. För Arbetsmiljöverkets del handlar det om att förordna personal motsvarande en årsarbetskraft.

Arbetsmiljöverket anser att det är viktigt med samarbete mellan myndigheterna och att man bistår varandra med kompetens. Formerna för hur detta genomförs är dock inte självklara, och olika lösningar har sina fördelar och nackdelar. Arbetsmiljöverket ser inga väsentliga fördelar med systemet med att Kemikalieinspektionen förordnar personal på andra myndigheter, och vill peka på att det ur verkets perspektiv kan innebära svårigheter när det gäller organisationstillhörigheten för den/de berörda personerna när det till exempel gäller arbetsgivarrollen. En annan lösning som Arbetsmiljöverket förordar är att Arbetsmiljöverket och Kemikalieinspektionen istället åläggs att upprätta samarbetsavtal som ska återrapporteras gemensamt till regeringen. I avtalet regleras bland annat resursbehovet om en årsarbetskraft, finansiering och uppdraget.

I avsnitt 5.2.1, sidan 380 näst sista stycket, föreslår utredningen att Kemikalieinspektionen "köper vissa tjänster av Statens räddningsverk, Arbetsmiljöverket...". Arbetsmiljöverket anser att denna finansiering i första hand bör ske genom att Kemikalieinspektionen direkt lämnar ett årligt bidrag till Arbetsmiljöverket om 1000 tkr som motsvarar kostnaderna för en årsarbetskraft inklusive driftmedel och del av gemensamma verkskostnader. Arbetsmiljöverkets kostnad för årsarbetskraften motsvarar också det belopp som utredningen redovisar i samma avsnitt, sidan 381.

Det förslag till finansieringskonstruktion som utredningen föreslår delar inte Arbetsmiljöverket. En betydligt enklare modell är att Kemikalieinspektionen finansierar vissa tjänster från bland annat Arbetsmiljöverket, i första hand i form av lämnat bidrag i andra hand som en avgiftsfinansiering.

Arbetsmiljöverket avstår i övrigt från synpunkter när det gäller utredningens förslag till avgiftskonstruktion enligt avsnitt 5.3 då ett yttrande kräver betydligt mer analysunderlag än det som redovisas i utredningen.

I avsnitt 4.7.4 föreslår utredningen att det införs en skyldighet att tillsynsmyndigheterna informerar varandra om uppmärksammade brister när sådana upptäcks. Det kan till exempel handla om brister i säkerhetsdatabladens

information om åtgärder för att skydda arbetsmiljön. Arbetsmiljöverket anser att detta är positivt.

Avsnitt 4.4.2 handlar om Arbetsmiljöverkets tillsyn över Reach. Utredningen föreslår där i sex punkter vilka delar som ska omfattas. Verket har inte några invändningar emot denna analys.

I avsnitt 2.9 talar utredningen om säkerhetsdatabladens (SDB) kvalitet. Ett problem är att även de säkerhetsdatablad som av tillsynsmyndigheten anses vara av god kvalitet ur formell synpunkt, ändå inte helt fyller mottagarnas behov av relevant information. Utredningen har funnit att tillsyn som rör bladens kvalitet är mindre meningsfull. Arbetsmiljöverket anser att tillsynen i högre grad än tidigare måste beakta säkerhetsdatabladens kvalitet för att bladen ska kunna uppfylla sitt syfte.

I avsnitt 7.3 går utredningen igenom finansiell effekt för Kemikalieinspektionen. I en tabell anges för raden som gäller "Ändrad finansiering av verksamheter vid Statens räddningsverk och Arbetsmiljöverket för Kemikalieinspektionens tillsyn" ett belopp på +2 000 tkr och med kommentaren att "De andras anslag borde kunna minskas". Arbetsmiljöverket är frågande beträffande vad kommentaren står för. Om ett system med förordnanden införs så måste Arbetsmiljöverket få full kostnadstäckning för verksamheten. Detta framgår också av avsnitt 4.2.2 som talar om att för att inte Kemikalieinspektionens förordnande av sådan personal ska minska resurserna hos myndigheten som tillhandahåller kompetensen, bör den få ett tillskott av resurser som motsvarar den avropade resursen.

Enligt 2.5.5 om tillsynsvägledning om bekämpningsmedel ansvarar Arbetsmiljöverket enligt 13 a § i tillsynsförordningen (1998:900) för tillsynsvägledning av kommunernas operativa tillsyn över att den som använder växtskyddsmedel eller biocidmedel som hänförs till klass 1ASS/1AV har tillstånd och att villkoren i dessa följs. Arbetsmiljöverket anser att verkets tillsynsvägledningsansvar ska vara begränsat till arbetsmiljöfrågor.

Av avsnitt 8.2 framgår att platsknuten tillsyn bedrivs enbart av länsstyrelser och kommuner. Arbetsmiljöverket vill påpeka att verket även i hög grad utför platsknuten tillsyn.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av överdirektören Remaeus. I den slutliga handläggningen har även avdelningscheferna Crona, Olsson, Persson och

Schönefeld, chefsjuristen Middelman, samt enhetschefen Trägårdh deltagit.
Föredragande har varit byrådirektören Malmberg.

Bertil Remaeus

Christer Malmberg

Kopia skickad till: Arbetsmarknadsdepartementet